

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OGŁOSZENIA
oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milime-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA
znajduje się w Katowicach, Rynek 12.

Nr. 115.

Katowice, sobota 19-go maja 1928

Rok 27.

Groźne położenie w Chinach.

Tokio. (WTB.) Generał Czangkaiszek zaproponował głównodowodzącemu wojskami japońskimi, generałowi Fukuda, rozpoczęcie rokowań w myśl ultimatum, wystosowanego przez Japonię. Fukuda odpowiedział, że chce spełnienia żądań, a w żadne rokowania wdawać się nie będzie. Dodał też, że warunki japońskie są ostateczne i zmienić ich nie można. Japonja zamierza sprawę tę uregulować na drodze militarnej, lecz nie na dyplomatycznej.

Wobec powtarzających się niepokojów i zamieszek w Pekinie i w Tientsinie rząd japoński wystawił eskadrę lotniczą do Chin dla obrony obywateli japońskich.

London. (PAT.) Agencja Reutersa donosi: Według depesz, jakie nadeszły do Tokio w Tsi-Nan-Fu ciągle odbywają się walki i rozruchy, połączone z plądrowaniem mienia prywatnego. We środe ogr-

bionych zostało około 100 składów. Władze chińskie i japońskie naradzają się obecnie nad środkami, któreby położyły kres takiemu stanowi rzeczy. Według dalszych doniesień z Tokio, rząd japoński uchwalił rozpoczętym energiczną akcją w celu niedopuszczenia do tego, aby wojna domowa w Chinach przeniosła się na tereny Mandżurji. W związku z tem rząd japoński projektuje wysłanie do Mandżurji wojsk japońskich z Korei, o ile okazałaby się tego potrzeba. Równocześnie miałyby być ogłoszona nota, skierowana do mocarstw, wyjaśniająca pobudki i cele akcji japońskiej.

Szybkie posuwanie się południowych wojsk generała Feng-Ju-Hsianga jest przypisywane przedewszystkiem obecności wśród tych wojsk 4-tych pułków mongolskich, wyćwiczonych przez oficerów sowieckich, a znajdujących się pod dowództwem dwóch Rosjan, którym towarzyszą emisariusze sowieccy.

Chamberlain o traktacie w Locarno.

London. (WTB.) Chamberlain wygłosił w Glasgowie mowę, w której wysławiał zasługi Brianda i Stresemanna dla dzieła pokoju. Ci dwaj wielcy mężowie wiedza, że gdyby pozostali w ciasnej sferze interesów nacjonalistycznych, i nacjonalistycznej nieufności, oddaliby swej Ojczyźnie złą przyszłość. Najważniejszym zadaniem po wojnie było dać Francji pewność, że gdyby porażka została zaatakowana, nie stałaby

sama jedna. Te pewność Francja ma obecnie i na tej zasadzie przyszło do skutku Locarno. Od tego czasu przeżywamy niejedno rozczarowanie. Droga jest jeszcze daleka i ci, którzy pierwsi na nią weszli, nie dojdą do jej końca. Ale nawet w tych kilku latach widać już skutki rozpoczętego dzieła pojednania. Niemcy i Francja pracują wspólnie nad uregulowaniem istniejących przeciwieństw. Zdają one sobie sprawę z tego, że żadne z przeciwieństw nie jest warte ofiar wojny.

Owacja na cześć Paderewskiego.

Nowy Jork. (PAT.) W środę odbył się w Hotelu Commodore wielki bankiet wydany na cześć Paderewskiego, przez fundację Kościuszkowską. Wygłoszono szereg przemówień. M. in. przemawiał poseł polski w Waszyngtonie Ciechanowski, oraz Ignacy Paderewski, który złożył hołd pamięci Wilsona, oraz wyraził wdzięczności Howerowi. Chwalił następnie ducha demokratycznego Ameryki, sprawiedliwość i tolerancję panujące w Stanach Zjednoczonych, oraz wyraził wdzięczność Polski dla Ameryki za obronę polskiej sprawy przez Amerykę. Publiczność, zgromadzona na bankiecie zgotowała Paderewskiemu entuzjastyczne owacje.

Pożegnanie wojewody poznańskiego.

Poznań. (PAT.) W czwartek odbył się w Bazarze bankiet ku czci ustępującego wojewody poznańskiego Bnińskiego. Bankiet został wydany przez komitet specjalnie w tym celu zawiązany, z J. E. ks. Prymasem Hlondem na czele. W bankiecie wzięli udział przedstawiciele władz cywilnych, wojska, duchowieństwa, samorządu, sfer naukowych i społecznych. Wygłoszono szereg przemówień. W odpowiedzi p. Bniński podziękował za życiowe słowa i uznanie poczem zapewniając, że zawsze pracował z myślą dla dobra Rzeczypospolitej wniósł toast na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Prezydenta Rzplitej i Ks. Prymasa Hlonda.

Polska a Bałkan.

Berlin. (PAT.) „Berliner Tageblatt“ donosząc z Białogrodu o dokonanej wymianie dokumentów ratyfikacyjnych polsko-jugosłowiańskiego traktatu przyjaźni i rozejmowego, przytacza głos białogrodzkiej „Polityki“, że minister Zaleski zaproponował rządowi jugosłowiańskiemu dokonanie obecnie ratyfikacji tego traktatu, zawartego w wrześniu 1925 r. w Genewie, aby położyć kres pogłoskom, jakoby podróż ministra Zaleskiego do Rzymu miała oznaczać całkowite odwrócenie się Polski od Małej Ententy. Dziennik przytacza dalej oświadczenie „Polityki“, że obecna ratyfikacja traktatu polsko-jugosłowiańskiego dowodzi, że wykluczona jest, wszelka możliwość jakiegokolwiek umowy polsko-włoskiej, zwróconej przeciwko Jugosławji.

Krwawa walka wyborcza.

Hamburg. (WTB.) W czwartek wieczór przyszło do krwawego starcia pomiędzy gwardją republikańską a komunistami. Republikanie zgromadzeni byli na zebraniu wyborczym w jednym z lokali, gdy w tę samą ulicę zajeżdżało kilka samochodów ciężarowych, z których rozrzucono ułotki komunistyczne. Republikanie zaatakowali komunistów, którzy odpowiedzieli strzałami. Wywiązała się gorąca walka, którą policja z trudem przerwała. Kilka osób zostało zabitych. Jest wielu rannych.

Stan gospodarczy Polski.

Komisja budżetowa sejmu warszawskiego rozpoczęła obrady nad jednym z najważniejszych działów budżetu, mianowicie nad budżetem ministerstwa skarbu. Referent poseł Holyński, należący do bloku rządowego, objaśniał poszczególne pozycje, które obrazują stan gospodarczy ludności.

Podatek gruntowy dał w r. ub. 63.500 tys., obecnie zaś preliminowany jest na 60 milj. złotych. Podatek od nieruchomości dał 46 milj., obecnie jest preliminowany na 40 milj. zł. Podatek przemysłowy dał 280 milj. razem ze ściągniętymi zaległościami, preliminowany jest obecnie na 209 milj. Przy podatku dochodowym, który jest preliminowany na 180 milj., dużą rolę odgrywa zagadnienie rolne.

Dochody z przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, które uległy opodatkowaniu, wynosiły 1 miliard 96 milj., natomiast z rolnictwa wynosiły tylko 300 milj. Podatek ten wymaga reformy. Oprócz tej reformy domaga się również progresja w tym mianowicie kierunku, aby była brana nie od dochodów, lecz zależnie od rentowności danej osoby prawnej. Nowelizacja domaga się także opodatkowania dochodów fundowanych, tj. uposażeń, przy czem należałoby — stwierdza referent — wprowadzić pewne ulgi rodzinne. Wymiar podatku dochodowego rokrocznie rośnie. Podatek od kapitałów i rent wynosił 14 milionów, a preliminowany jest na 10 milj. w budżecie bieżącym. Listy zastawne wydane przez instytucje kredytowe zostały zwolnione od tego podatku. Jest to celowe i słuszne, gdyż duża stopa procentowa uniemożliwiała dokonywanie nowych inwestycji. Referent podkreśla, że rząd słusznie w swoich zarządzeniach dąży do obniżenia stopy procentowej na rynku wewnętrznym. Jest to zagadnienie możliwości naszej konkurencji zagranicznej i rozwoju naszego życia gospodarczego oraz racjonalizacji przemysłu.

Podatek stempłowy jest najbardziej czułym wskaźnikiem dla konjunktury i o ile w drugiej połowie 1927 r. było tu pewne osłabienie, o tyle teraz stale dąży do góry, t. zn. że nie może być mowy o zachwianiu się konjunktury.

Co do podatków pośrednich, to podatek od win zagranicznych mógłby być podwyższony. Podniesienie podatku od piwa nie jest natomiast wskazane. Podatek od cukru przyniósł 107.000.000, preliminowany jest obecnie na 105.000.000. Konsumcja cukru stale wzrasta.

Co do cel w roku ostatnim osiągnięto dochód rekordowy, wynoszący 372.000.000 zł. Na rok 1928 i r. 1929 preliminowane było 280.000.000 z tego źródła. Dochód ze stempł wynosił w roku ubiegłym 178.000.000 zł., w budżecie obecnym preliminowany jest na 165.000.000. Podatek spadkowy daje u nas małe dochody. Osiągnięto z tego źródła tylko 8.000.000 zł. z powodu nietylko małych stawek, ale małej ilości płatników.

Co do wydatków to pewne zwiększenie niektórych pozycji tłumaczy się tem, że w poprzednich latach ministerstwo skarbu czyniło nadzwyczajne oszczędności. Oprócz pożyczki dla Warszawy wdrożone są rokowania o pożyczkę dla Poznania. W najbliższym czasie będą ukończone układy w sprawie pożyczki dla Górnego Śląska. Pozatem omawiane są również kwestje udzielenia pożyczek dla miast Krakowa i Lwowa.

Koszt bicia bilonu wynosi 320.000 zł. Mają być bite 1-, 2 i 4 groszówki, których brak jest odczuwany. Oprócz tego będą bite srebrne 5 złotych.

W budżecie nadzwyczajnym likwidacja państwowych zakładów graficznych da dochód 1.600.000 zł. Nastąpi to po uruchomieniu spółki akcyjnej pod nazwą „Polska wytwórnia papierów wartościowych“.

Podatek majątkowy preliminowany jest na 50.000.000. W roku ubiegłym ściągnięto 66.000.000. Wpłynął już do sejmu projekt nowelizacji tego podatku. Ogółem ściągnięto z tego tytułu dotychczas

394.000.000. Dodatkową pozycję w wydatkach stanowią suma 1.200.000 na wypłaty zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych emigrantów polskich we Francji.

Następnie referent omówił przedsiębiorstwa państwowe mianowicie zakłady graficzne, fabryki papieru, mennice oraz monopole. W monopolu tytoniowym poruszył referent zagadnienie konkurencji poszczególnych artykułów tytoniowych między sobą, zaznaczając, że przy sprzedaży papierosów dolicza się 50 proc., natomiast przy sprzedaży tytoniu krajowego 40 proc. Wskutek tego palacze wolą kupować tytoń krajany. Opinia jakoby nasz tytoń był gorszy niż zagraniczny jest niesłuszna, co się okazuje bodaj stąd, że przemycany jest zagranicę a nawet do Niemiec. Pociągającym momentem jest kolosalny wzrost produkcji tytoniu wewnątrz kraju. Jeszcze parę lat temu produkcja roczna wynosiła 700.000 kg., w roku bieżącym produkcja ta wynosiła 7.000.000 kg. Monopol spirytusowy oprócz znaczenia fiskalnego ma także znaczenie gospodarcze i rolne. Produkcja w porównaniu z przedwojenną zmalała. Monopol zapalczany powinien dać więcej od prelimitowanej sumy 8.000.000 zł.

Przechodząc do długów państwowych referent zaznacza, że ciężar pożyczki stabilizacyjnej nie jest tak wielki, że splacono już 8 proc. pożyczkę konwersyjną, wykupione 8 proc. bilety skarbowe. Nie należy zapominać, że sumy te nie wyczerpują długów państwowych, gdy pożyczka włoska mieści się w budżecie monopolów, a pożyczka kolejowa w budżecie kolejowym. Nie nadszedł jeszcze czas na zaciągnięcie dużej pożyczki wewnętrznej, ale wielka szkoda — stwierdza referent — że na skutek sprzeciwu komisji długów państwowych nie doszło do skutku projektowana pożyczka premijowa.

Przegląd polityczny

Czy rozłam w Chadecji Śląskiej?

Krakowski „Kurjer Ilustrowany” donosi, że szereg posłów do sejmiku śląskiego, m. in. posłowie Janicki, Kędzior, Palarczyk i ks. pos. Brzózka, niezadowoleni z dotychczasowego postępowania i linii politycznej p. Korfańskiego, postanowili opuścić szeregi śląskiej Chadecji i stworzyć organizację Ch. D., zależną od centralnych władz w Warszawie.

Przeciw antykatolickim stronnictwom.

Na dzień 3 maja wydał Ks. Bisk. Przeździecki, (z Podlasia) list pasterski, w którym omawiając głosowanie na listy socjalistów, wyzwolenców i radykalnych stronnictw chłopskich, ustala przestępstwa tych stronnictw przeciw religii. Są to ich zasady;

1) „religia Chrystusa jest rzeczą prywatną, nieobowiązującą w życiu społecznym i państwowym; 2) małżeństwo nie jest nierozdzielalnym związkiem, sakramentem, każdej chwili może być zerwane; 3) niepotrzebne są praktyki religijne w szkole, można uczyć wbrew nauce Chrystusa Pana; 4) należy popierać sekty, kościoły narodowe; 5) należy zerwać z Papieżem; 6) należy zerwać konkordat, ten konkordat, który skasował wroga dla Kościoła prawa, wy-

dane przez Rosjan, Austriaków i Prusaków, z racji których i duchowieństwo i wierni cierpieli”.

Następnie w gorących słowach wzywa Ks. Biskup podlaski wiernych, by przestali dawać poparcie wymienionym stronnictwom i czytać ich pisma.

Wykrycie szajki szpiegowskiej.

Władze bezpieczeństwa publicznego w Krakowie wpadły przypadkowo na trop zorganizowanej szajki szpiegowskiej na terenie krakowskiego D. O. K., kierowanej przez sąsiadnie mocarstwo i jego placówkę dyplomatyczną w Warszawie. Na podstawie ustaleń posiadanych dowodów i wiadomości przystąpiły władze bezpieczeństwa z nadkomisarzem Polakiem i aspirantem Olearczykiem w porozumieniu z władzami wojskowymi, do likwidacji szajki szpiegowskiej. W nocy z 12 na 13 bm. aresztowano i przeprowadzono rewizję u starszego asystenta kolejowego Stanisława Turka, zajętego w urzędzie ruchu na dworcu krakowskim. Równocześnie aresztowano urzędników Dyrekcji kolejowej w Krakowie Idzikowskiego, Chrobaka i Mroza, którzy wespół z hersztem szajki szpiegowskiej Turkiem uprawiali szpiegostwo. Aresztowany Turk przyszedł się całkowicie do winy, zeznając, że dostarczał urzędnikowi placówki dyplomatycznej Winogradowskiemu, jakoteż i wicekonsulowi szkiców mostów kolejowych, stacji kolejowych, odpisów wszelkich dokumentów i okólników, które bądź to były mu dostępne, bądź to mógł łatwo je ukraść. Proceder szpiegowski uprawiano od roku 1925, pobierając wielkie sumy wynagrodzenia w rublach i dolarach. Szpieg Turk przyszedł się sam, że pobrał ogółem około 8.000 dolarów. Sieć szpiegowska obejmowała prawie wszystkie urzędy kolejowe. W kierunku wykrycia współwinnych prowadzone są dalsze dochodzenia.

Bezczelowa wizyta króla Afganistanu.

Dzienniki berlińskie donoszą z Moskwy, że tamtejsi politycy są bardzo niezadowoleni z rezultatów wizyty króla Afganistanu w Rosji. Pomimo, że bolszewicy wbrew swym zasadom honorowali monarchę, jednak nie udało im się namówić króla do zawarcia przymierza z Rosją. Król bardzo grzecznie oświadczył, że chce zachować niezależność, która byłaby zagrożona, gdyby wdał się w bliższy stosunek z bolszewikami. Jedyną pociechą dla Rosji jest fakt, że Aman ullah nie zawarł także z Anglią przymierza.

Jak bolszewizm umoralnia.

Moskiewska Czecha wykryła nowe nadużycia na szkodę Sowietów. Kilkunastu urzędników sowieckich zostało aresztowanych, między nimi: Rerych, Gawryłow i Prodin; wszystkim aresztowanym zarzucają sprzeniewierzenie pieniędzy państwowych na przeszło 1 miliona rubli złotych. Według krążących pogłosek proces sądowy w tej sprawie ma odbyć się w przyspieszonym i uproszczonym tempie. Wszystkim oskarżonym grozi kara śmierci.

W związku z wykrytym niedawno spiskiem monarchistycznym w Chabarowsku, nastąpiły również liczne aresztowania w Nowosibirsku. Ogółem zostało aresztowanych 103 osoby.

Ambarasy z Alzacji.

Kwestja alzacka, która była jednym z głównych powodów wielkiej wojny, nie przestaje, mimo prze-

jęcia pod panowanie Francji, zajmować umysłów i być źródłem niepokoju w stosunkach wewnętrznych. Przyczyna tego leży w błędach, jakie popełnili Francuzi w stosunku do Alzacczyków. Oszołomieni zwycięstwem i odzyskaniem tej prowincji, chcieli ją wcielić całkowicie w swój organizm, nie bacząc na znaczne odrębności, jakie się wytworzyły podczas długich lat przynależności do Niemiec. Spotkało się to z opozycją Alzacczyków, którzy chcieli zachować autonomię. Niezadowolenie wzrosło jeszcze, gdy socjalistyczny rząd Heriota chciał głęboko katolickiej Alzacji narzucić ustawy antireligijne, uchwalone we Francji przed wojną i rozdział kościoła od państwa. Z niezadowolenia tego, skorzystali Niemcy, którzy podniecając to niezadowolenie, wysunęli popularne żądanie autonomii.

Poincaré, jako Alzacczyk, zrozumiał psychologię ludności i postanowił nie gwałtem, lecz stopniowo oddziaływać przy uwzględnianiu odrębności Alzacczyków, przywiązywać ich do Francji. Jego program brzmi; Francja nie zgodzi się nigdy na odstąpienie czy utratę choćby piędzi ziemi alzackiej. Ale szanować będzie tradycje i zwyczaje ludności alzackiej i zachowywać, jak ona sama zechce, jej szkoły i system religijny, mianowicie nauczanie wyznaniowe i dwujęzyczne i stan rzeczy, oparty o konkordat.

Wynik wyborów we Francji dał Poincaréowi w ręce władzę, która mu pozwoli swój program przeprowadzić. Należy mieć nadzieję, że na tej drodze ambarasy Francji z Alzacją rychło się zakończą.

Krytyczne położenie w Chinach.

Położenie w Chinach zaczyna przybierać obrót krytyczny, który może stanowić początek nieprzewidywanych wydarzeń o znaczeniu międzynarodowym. Prasa japońska donosi, że Czangisolin opuścił Peking i cofa się do Mandżurji, przed napierającymi wojskami południowymi. Japończycy oświadczają, że o ile walki przeniosą się na teren Mandżurji, nie będą mogli spokojnie patrzeć na rozgrywające się wydarzenia. W tym wypadku Japończycy skorzystaliby z nadarzającej się sposobności, by pod pretekstem obrony swych poddanych, usadobić się w Chinach. Poczynili też oni daleko idące zarządzenia militarne, aby przygotować się ewentualnie do obrony Tientsinu.

Mussolini napisał pamiętniki.

Dzienniki paryskie donoszą, że Mussolini napisał swoje pamiętniki i zamierzał je niebawem ogłosić. Ukażą się one jednak najprzód w Anglii, Ameryce i Francji. Wydawca zawarł już umowę z Mussolinim. Podobno dyktator włoski opisuje tam swoje życie, zupełnie zgodnie z prawdą bez żadnych upiększeń i rozwija szczegółowo swój program polityczny. Ukazanie tej książki jest oczekiwane z wielkim zainteresowaniem.

OKULARY
w doskonałym optycznym
i technicznym wykonaniu
WYK
Optyk Dyplom
KATOWICE
ul. Św. Jana 13.

Aleksander Kornel Dobrowolski.

KU LEPSZEJ DOLI.

33) —o— (Ciąg dalszy).

Jednak, gdy wypił filiżankę gorącej herbaty, zaczerwieniły się mu policzki i oczy poczęły błyszczeć. Nabral humoru i zaczął opowiadać dowcipnie dzieje wypracowań piśmiennych, przy których, mimo nader czujnego doglądania, ordynansi potrafiłi w pochwach bagnetów przynosić już obrobione tematy. Mała ucztą, złożona z niewybrednych, ale smacznie przyrządzonych potraw i piwa, byłaby się przeciągnęła dłużej, gdyby nie to, że pani Wolińska zauważyła u Bolka niezwykle zaczerwienienie, nie tylko twarzy, ale i czoła. Przytem młody oficer przerywał często opowiadanie, jak gdyby tracił jego wątek, i wodził dokoła bezmyślnym wzrokiem.

Pani Wolińska dotknęła czoła Bolka. Było rozpalone. Puls uderzał nierówno i z tak zastraszającą szybkością, że biedna kobieta przeraziła się. Wnet jednak odzyskała energię i przy pomocy synków zdięła z Bolka nowiutką mundur. Gdy pan podporucznik znalazł się w łóżku, poczęł drzeć z zimna, pokaszłując głucho. Odgłos kaszlu, szarpający mu piersi, czynił wrażenie, jak gdyby wydobywał się z dużej, pustej beczki. Po parokrotnym kaszlu szepnął Bolek do ucha matki, pochylonej nad nim z trwogą:

— Więcej się zmęczyłem, niż półdniowym marszem.

Sprowadzono lekarza, który odtąd przychodził dwa razy dziennie. Po kilku dniach, które pani Wolińskiej wydały się wiekiem, stan chorego poprawił się. Lekarz oznajmił, że zapalenie płuc przeszło już w stadium rekonwalescencji, choć przyznał się, że miał poważne obawy, czy organizm Bolka zdoła przetrzymać kryzys choroby.

— Ładny urlop! — mówił Bolek osłabionym głosem.

Pani Wolińska nie odpowiedziała. Dławiły ją łzy, gdy patrzyła na wymizerowaną twarz syna, który wnet przysnął powieki i zasnął.

Ścisnęło się matczyne serce, a usta ścigały do płaczu. Znow miała zaczerwienione powieki jak wówczas, gdy opłakiwała śmierć matki i męża.

Patrząc na uśpioną, a tak bardzo wychudłą postać syna, przechodziła w myślach wszystkie trudy, jakie chłopak przeszedł, zanim osiągnął stopień oficerski. Tyle lat pracy; tyle zaparcia się; taka moc zniechęceń, a tak mało drobnych radości i oto teraz, gdy zostały pokonane wszystkie przeciwności, niewiele brakowało, żeby śmierć zabrała tę drogą istotę.

Z kuchni dochodzi monotony głos Władka. Uczy się do egzaminu, który ma składać w niedługim czasie. Może zdoła wnet uzyskać posadę nauczyciela. Także mizerny. Lekarz mówił, że chłopcom przysłałaby się wieść. Gdy dowiedział się, jaka była przyczyna śmierci ojca, zrobił uwagę, że tem więcej należy dawać baczenie na higieniczne warunki, bo odporność na choroby płuc jest u nich mniejsza, niż normalnie. Zwłaszcza mieszkankie musi być suche. Obejrzał ściany i dodał:

— Trzeba zmienić. Tu wilgoć.

Trwoga ogarnęła panią Wolińską. Skądże ona weźmie środki na zapewnienie synom leśniczki? Z czego opłaci kosztą przenosin i czynsz w razie zmiany mieszkania? Przecież teraz nic ją to nie kosztuje, bo ojciec dał im pokój i kuchnię bezpłatnie.

Rozpacz targnęła na chwilę sercem pani Wolińskiej.

— Recebny zarobiła po łokcie, żeby to co pomogło! — myślała, czując całą swoją bezradność.

Przypomniało się jej, że Władek po egzaminie może dostać zajęcie w prywatnym gimnazjum. Kiedy to nastąpi? Chłopak jest pilny, ale to odbija się na jego

zdrowiu. Wygląda na twarzy prawie żółto. Ach, to wilgotne mieszkanie!

Ktoś otwiera drzwi do kuchni. Słychać męski głos Staszka. Jak mu zgrubiał ten głos! Mówił niemal basem. Mieszka od roku u pryncypała.

Wchodzi cichutko do pokoju i ogarnia wzrokiem łóżko.

— Śpi? — szepce i podchodzi na palcach. Przytnął z księgarni paczkę ilustracji dla Bolka.

— Chciałbym coś mamie powiedzieć, — mruczy.

Wychodzą oboje do kuchni. Staszek z miną amerykańskiego wujka wciska pani Wolińskiej w dłoń kilka banknotów.

— Dostałem remunerację za uporządkowanie magazynu, — mówi objaśniająco.

— Bóg zapłać! — wyszeptuje.

— Jeszcze mam drugą nowinę. Mój pryncypał szuka korepetytora dla córeczki na wakacje. Poleciłem mu Tadka. Prosił, żeby się do niego pofatygował jutro. Dobrze podobno płaci. Wyjeżdżają na lato do Krynicy, to braciszek przyjdzie do siebie.

Pani Wolińskiej pojaśniło w duszy. Wiedziała jednak padł jakiś promyk na czarne myśli! Jużby wnet zaczęła nucić swoją piosenkę o sierocie. Zawsze, gdy była rzewnie nastrojona, przyplatywała się do jej myśli melodia tej piosenki.

Władek odrywa się od książki i słucha. Cieszy go, że ten smyk Staszek pamięta o rodzinie. Wszyscy tak się zrosli w biedzie, że nie wyobrażał sobie nawet, żeby ich coś mogło rozdzielić. I sam fakt stwierdzenia tej łączności na nowo, napędliał Władka radością, która znalazła ujście w żartach.

— Czemu ty się nie pokazujesz młou?

— Piszę sztukę.

(Ciąg dalszy nastąpi).

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Sobota

19

maja

Sw. Piotra Celestyna V, papieża, wyznawcy † 1296.

Św. Pudencjany, panny i męczenniczki † 159.

Św. Iwona, kapłana w XIII wieku

SŁOW.: KRZESOMYSŁ

Błogosławionaś Ty od Pana Boga najwyższego nad wszystkie niewiasty na ziemi... Tyś chluba ludu naszego. (Judyt XIII. 31).

Ty powstawszy, zmiłujesz się... boć czas zmiłowania przyszedł. (Psalm CLI).

Zdanie: Ten jest prawdziwie wielkim mężem u mnie.

Kto samym sobą kieruje rozumnie. K. Węgierski.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wsch. o godzinie 3.45, zach. o godz. 19.37. — Księżyc wsch. o godz. 3.47, zach. o godz. 19.48. Now księżyca o godz. 14.00. **Zupełne zaćmienie słońca**, widzialne tylko na południowej części ziemi. — O godz. 12.00 stanęło słońce na 28 stopniu 14 m. 26 s. zodiakalnego znaku Byka. Księżyc 27 stopni w znaku Byka.

Długość dnia wynosi 15 godzin 51 min.

Zmiany powietrza przed 100 laty: nagły deszcz, chłodno. Jutro: łagodnie.

— **Zimny maj.** Mamy już drugą połowę maja, a tym czasem panuje zimno z opadami. Cały dotychczasowy maj z wyjątkiem jednego dnia był zimny i nieprzyjemny. Należało się spodziewać, że po lodowych świętych (śś. Serwacy, Pankracy i Bonifacy), nadejdą nareszcie ciepłe czasy. Lecz i te nadzieje zawiodły zupełnie.

W innych krajach stan pogody nie jest lepszy. Wiadomości meteorologiczne, nadchodzące z różnych stron Europy, nie brzmią wcale pociesząco i zapowiadają dalsze trwanie okresu chłódów, mogących pociągnąć za sobą katastrofalne skutki dla rolnictwa. Od morza Północnego idą znowu prądy zimnego powietrza, tak, że narazie nie można się spodziewać wybitniejszej poprawy pogody.

— **Oplaty egzaminacyjne w wyższych zakładach naukowych.** Na podstawie art. 114 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o szkołach akademickich, minister wyznał religijnych i oświecenia publ. dokonał zmiany ustępu 5-go par. 1, rozporządzenia z dnia 17 września 1925 r., który otrzymuje w myśl tego zarządzenia brzmienie następujące:

Za ocenę pracy przy egzaminach ostatecznych dla uzyskania pierwszego stopnia naukowego pobiera się opłatę w wysokości 30 złotych, za ocenę zaś pracy przy uzyskaniu drugiego stopnia naukowego pobiera się opłatę w wysokości 50 złotych.

Przypadają one egzaminatorowi oceniającemu w całości, lub jeżeli oceniających jest więcej, wszystkim w częściach równych.

Zarządzenie powyższe weszło w życie z dniem 1 maja rb.

Województwo śląskie

* **Do Szanownych Czytelników!** Przypominamy odnowienie przedpłaty na gazetę naszą na miesiąc czerwiec. Wszyscy dotychczasowi abonenci nie tylko mają obowiązek odnowienia przedpłaty, lecz nadto powinni dołożyć starań i zjednać dla gazety naszej najmniej jednego nowego przedpłaciciela. Wszyscy Szanowni Czytelnicy powinni być siewcami zdrowej oświaty na zachwaszczoną naszą ziemię śląską.

Gazeta nasza jest źródłem zdrowej oświaty. Nie krzewi szowinizmu partyjnego, lecz wskazuje prostą drogę, którą każdy katolik i Polak chodzić powinien. Ma tylko na oku dobro ludu śląskiego, robotniczego i rolniczego, niemniej tych najbardziej potrzebujących: inwalidów i sierot. Niemi wszystkim szczerze się zajmuje, dobre rady podaje i służy praktycznymi wskazówkami. Wiedza o tem dotychczasowi Szanowni Czytelnicy. Tym zaś, którzy o tem nie wiedzą, trzeba na to wskazywać i zachęcać do czytania i abonowania naszej gazety.

Przedpłata jest stosunkowo niska w porównaniu do tego, co gazeta nasza swym czytelnikom daje. Wspominamy tylko o naszych licznych i praktycznych dodatkach, które są wszędzie bardzo lubiane.

Mamy nadzieję, że wszyscy dotychczasowi Czytelnicy spełnią swój obowiązek i zaangażują za gazetę naszą w kołach krewnych, znajomych i przyjaciół.

Szczególne uwagę zwracamy na kwity abonamentowe zamieszczone w dzisiejszym numerze.

Redakcja i Wydawnictwo.

* **Zamówienia jugosłowiańskie w przemyśle górnośląskim.** Z Warszawy donoszą: Zjednoczone huty Królewska i Laura otrzymały zamówienie na dostawę 21 tysięcy tonn i akcesoryj kolejowych dla kolei państwowych jugosłowiańskich.

Z Katowickiego.

Katowice. (Targ na konie i bydło). W dniu 23 maja odbędzie się w Katowicach, na placu przy ul. Piotra Skargi, na zachód od hali targowej, targ na konie i bydło.

— (Komisaryczna rada miejska) ma swe posiedzenie w piątek, dnia 18 maja br. o godz. 6½ po południu. Na porządku obrad znajdują się między innymi następujące sprawy; Zaciągnięcie pożyczki w wysokości 900.000 złotych w Zakładzie ubezpieczeń pracowników umysłowych w Królewskiej Hucie oraz zaciągnięcie pożyczki zagranicznej w wysokości 2—3 milionów dolarów. Na posiedzenie mają wolny wstęp obywatele miasta.

— (Załatwianie spraw wojskowych.) Dyrekcja policji w Katowicach podaje do ogólnej wiadomości, iż na podstawie rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych wydanego w porozumieniu z ministerstwem spraw wojskowych przekazano tut. dyrekcji policji do załatwienia sprawy związane z przeprowadzeniem poboru wojskowego oraz z przyznawaniem ulg i odroczeń terminu odbycia służby wojskowej. Wobec tego strony interesowane winny zwracać się w powyższych sprawach do dyrekcji policji, a nie jak dotychczas do Magistratu w Katowicach. Powyższe odnosi się tylko do osób zamieszkających na terenie Wielkich Katowic.

— (Podwyżka zarobków w przemyśle ceramicznym). W poniedziałek odbyło się posiedzenie komisji rozjemczo-pojednawczej w sprawie uregulowania zarobków w przemyśle ceramicznym. W wyniku obrad uchwalono z ważnością od 1 maja do 31 grudnia br. przyznać robotnikom podwyżkę w wysokości 10 proc.

— (Zapomoga dla Śląskiego instytutu rzemieślniczo-przemysłowego). Śląski instytut rzemieślniczo-przemysłowy w Katowicach otrzymał w tych dniach z ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego przyznaną mu swego czasu zapomogę w wysokości 35 tysięcy złotych.

— (Nieszczęśliwe wypadki). Dnia 15 bm. o godz. 11.30 wyskoczył z jadącego pociągu na dworcu osob. w Katowicach Jan Soballa, zam. w Katowicach, wskutek czego złamał sobie lewą nogę i został odstawiony do szpitala Elżbietanek w Katowicach. — Dnia 15 bm. o godz. 13.15 w czasie budowy na ulicy Sokolskiej w Katowicach spadła skrzynia z wapnem z rusztowania na przechodzącego tamtędy Nowaka Ryszarda, wskutek czego doznał uszkodzenia lewej nogi powyżej kolana. Wymienionego odstawiono do szpitala miejsk. w Katowicach.

— (Usiłowane samobójstwo). Dnia 15 bm. usiłowała pozbawić się życia niejaka Aniela Długajczyk zam. w Bogucicach przez zażycie pewnej ilości kwasu solnego. Wymienioną odstawiono do szpitala miejsk. w Katowicach, gdzie znajduje się przy życiu. Narazie przyczyna usiłowanego samobójstwa nieznana.

Szopienie w Katowickiem. (Zasłużona kara dla szofera). Przed 3 Izba karna sądu okręgowego w Katowicach toczyła się rozprawa przeciwko szoferowi Eugeniuszowi Freundowi, oskarżonemu o spowodowanie ciężkiego urazu cielesnego. Dnia 18 lipca 1927 roku oskarżony najechał na szoście Murcki-Katowice na niejakiego Jana Filaka z Giszowca, któremu połamał nogi. Filak musiał się leczyć w szpitalu niemniej jak 9 miesięcy. Oskarżony do winy się nie przyznał. Świad-

kowie atoli złożyli dowód winy, poczem sąd skazał Freund'a na 3 miesiące więzienia. (r)

Mysłowice. (Przed zamknięciem seminarjum żeńskiego). Jak słychać, Wydział oświecenia publicznego zamierza zamknąć seminarjum żeńskie i gmach przekazać na inne cele, mianowicie na pomieszczenie w nim specjalnej szkoły ochraniarek. Seminarjum żeńskie jest szkołą średnią, ale bez określonego praktycznego celu. Nauczycielek nie wychowuje, tylko na specjalne życzenie przysposabia je do dalszego kształcenia się w seminarjum nauczycielskiem. Na te cele przeznaczono jedną klasę, a reszta dziewcząt, po ukończeniu szkoły pozostaje w domu przy rodzicach. Nadto zwiedzane jest seminarjum żeńskie po części przez uczennice z innych dzielnic Polski.

Roździeń w Katowickiem. (Najeżanie tramwajem). Dnia 15 maja b. r. o godz. 9.05 tramwaj najeżął około dyrekcji hut na Piotra Szymskiego, zam. w Szopienicach, ul. Dworcowa, wskutek czego doznał okaleczenia głowy i twarzy. — Wymienionego odstawiono do szpitala hutniczego w Roździu.

Dąbrówka Mała w Katowickiem. (Pierwsza Komunia św.) W niedzielę ubiegłą przystępowały dziatki po raz pierwszy do Stołu Pańskiego. Uroczystość wypadła imponującą. Działki wprowadzono do kościoła w procesji z muzyką. Do działek i rodziców przemówił Wiel. ks. proboszcz Koziołek, poczem Wiel. ks. wikary Osyra odprawił Mszę św. z asystą. Po odmówieniu wspólnych modlitw i odmówieniu ślubów przyjęły dziatki Boskiego Zbawiciela. Uroczystem błogosławieństwem zakończyła się ta wspaniała uroczystość, która pozostanie uczestnikom jej na długo w pamięci. Naszemu Wielebnemu Duchowieństwu za upiększenie uroczystego dnia składają parafianie staropolskie „Bóg zapłać!“

Chorzów w Katowickiem. (Pożar). Dnia 15 b. m. o godz. 16.30 wybuchł pożar w piwnicy rzeźnika Pawła Panke przy ul. Szkolnej 9 prawdopodobnie wskutek nieostrożnego rzucenia palącej się zapalki, wskutek czego spaliła się słoma i stare drzewo.

Z Świętochłowickiego.

Król. Huta. (Spalony żywcem.) Pod powyższym, nagłówkiem podaliśmy wiadomość o spaleniu się żywcem bezdomnego na hałdzie przy ulicy Styczyńskiej. Dalsze dochodzenia w tej sprawie wykazały, że pierwsze rozpoznanie zwęglonych zwłok tragicznie zmarłego było mylne. Zmarłym jest mianowicie 67 letni bezdomny Jan Franke, pochodzący z Chropaczowa, a nie Jakób Prandzioch, jak w pierwszej chwili sądzono.

— (Wdzięczny lokator). Niejaki Świdorski stąd przyjął na kwatery do swego mieszkania niejakiego Józefa Domańskiego. Pewnego dnia, zostawszy Domański w mieszkaniu sam na sam — skradł właścicielowi mieszkania ubranie i różne wartościowe rzeczy. „Wdzięcznego lokatora“ sąd powiatowy w Katowicach skazał na 5 miesięcy więzienia.

Świętochłowice. (Z przemysłu). W miesiącu kwietniu zatrudnionych było w hucie „Falwy“ 2.145 robotników, a wyprodukowano 8.701 ton koksu, 7.183 tony żelaza, 18.481 ton stali, przewalcowano 3.573 tony sztab żelaznych, 4.051 ton bloków żelaznych i 116 ton podków. Kopalnia „Niemcy“ w miesiącu kwietniu zatrudniała 1.961 robotników. Wydobyto 58.028 ton węgla.

Lagiewniki w Świętochłowickiem. (Przemysłnictwo). Dnia 15 bm. o godz. 4-tej w Zgorzelcu przytrzymano przemysłnika Roberta Szenderę wraz z 1000 cygarami i 7 kg. „Magi“, który to towar oddano do straży granicznej a przemysłnika aresztowano.

Piekary Wielkie w Świętochłowickiem. (Przebudowa szkoły). Z powodu braku klas przebudowany zostanie w najbliższym czasie stary budynek szkolny przy szkole I. Na nowe klasy zużyte zostaną lokale miejscowego posterunku policji oraz mieszkania dwóch nauczycielek.

Z Pszczyńskiego.

Starawieś w Pszczyńsk. (Szczepienie ospy). W sobotę, dnia 19 bm. odbędzie się o godz. 3.30 po południu na sali p. Spyrzy szczepienie ospy. Przypomina się rodzicom, by nie zaniedbali tak ważnego obowiązku i stawili się z swymi dziećmi. Winne się również stawić dzieci do powtórnego szczepienia ospy. Ogłędziny odbędą się za tydzień o tej samej godzinie. (Z)

Z Rybnickiego

Rybnik. (Z życia harcerskiego). Dnia 12 maja rb. odbyło się zebranie Koła Przyjaciół Harcerzy w Rybniku. Zebraniu przewodniczył prezes koła p. dr. Wiedlocha, z Katowic przybyła przewodnicząca zarz. oddziału Z. H. P. p. W. Jordanówna, która udzieliła

szczegółowych rad i wskazówek, jak zorganizować pomoc ze strony Koła dla drużyn harcerskich. Sprawozdanie z działalności drużyn na terenie powiatu rybnickiego kolejno składali: dh. Węglarzówna z hufca żeńskiego i druha Pukowiec z hufca męskiego. Hufiec żeński liczy obecnie 8 drużyn w liczbie około 240 harcerzy; praca w drużynach idzie normalnie. Stałe się podnosi wewnętrzne wyrobienie harcerzy, które dąży do urzeczywistnienia prawa harcerskiego w życiu. W programie całego hufca jest zamierzona wycieczka harcerzy do ruin zamku w Chudowie w czasie Zielonych Świąt. W okresie letnim hufiec kursu nie urzęduje, lecz wysyła starsze harcerki dla przeszkolenia do obozów organizowanych przez K. Ch. Hufiec męski liczy 550 harcerzy zgromadzonych w 18 drużynach, które stoją na dość wysokim poziomie pod względem wyrobienia technicznego. Chłopcy również dążą do zrealizowania ideologii harcerskiej. W święcie „wiosny”, zorganizowanym przez hufiec, wzięło udział 120 harcerzy. Na tej uroczystości prócz ćwiczeń ściśle harcerskich, odbyły się zawody z lekkoatletyki, które dały dobre wyniki. W programie zamierzony jest w czasie Zielonych Świąt zlot hufca, który się odbędzie w Knurówie. Z akcji letniej planuje się przeprowadzić 1 kurs dla zastępowych dla 30 chłopców w czasie od 5—26 lipca rb. i obóz dla starszyny na 25 harc. od 27 lipca do 16 sierpnia rb. Zarząd Koła przyj. harc. obiecał pełną pomoc i poparcie zamierzeń obu hufcom. Ustalono również następne zebranie koła na dzień 6 czerwca rb.

Z Tarnogórskiego.

Nakło w Tarnogórskim. (Groźny pożar). We wtorek wybuchł tu groźny pożar, który zniszczył dom mieszkalny. Straty wynikłe wskutek pożaru wynoszą około 7 tysięcy złotych.

Z sali sądowej.

Skutki nieostróżnej jazdy.

Szofer firmy Hausdorff, Adameczyk z Katowic, wyjechał dnia 11 marca z Katowic do Uchojca, gdzie na ulicy Brynowskiej, nie zwalniając wcale szybkości biegu, przejechał niejaką Marię Klos, która poniosła takie rany, że na miejscu zmarła. Na rozprawie sądowej oskarżony do winy się nie przyznał, składając całą winę na śp. Kłosównę. Sąd jednakże skazał go za spowodowanie ciężkiego urazu cielesnego, powodującego śmierć na 8 miesięcy więzienia.

Niesłuszne ataki na Powstańców.

W numerze 297 czasopisma „Polonia” ukazał się artykuł p. t. Bezprawie przywódców Powstańców Śląskich w Chropaczowie, w którym zarzucano grupie Powstańców w Chropaczowie rozbijanie wieców Towarzystwa Polek. Na rozprawie sądowej wykazało się, że zarzuty te były niesłuszne, wobec czego skazał sąd byłego odpowiedzialnego redaktora „Polonii” na grzywnę w kwocie 20 złotych lub dwa dni aresztu.

Rehabilitacja senatora Grajka.

Dnia 16 maja rozpatrywał Sąd Powiatowy w Katowicach sprawę byłego odpowiedzialnego redaktora W. Kasperowicza z oskarżenia prywatnego senatora Grajka o zniewagę. Mianowicie w marcu zarzucano w jednym artykule „Polonii” senatorowi Grajkowi, że popełnił nadużycie w spółdzielniach robotniczych, że zawierał jakieś podejrzaną transakcję z pewną spółką w Gdyni o dostarczenie tłuszczu na Górny Śląsk. Na rozprawie sądowej okazało się, że wszystkie te zarzuty były bezpodstawne. Sąd uznał Kasperowicza winnym i skazał go na karę w kwocie 500 złotych lub 50 dni aresztu.

Czytelnikom gazety naszej przypominamy o natychmiastowym odnowieniu przedpłaty na miesiąc czerwiec. Tych wszystkich zaś czytelników, którym chodzenie na pocztę sprawia pewne trudności, prosimy o wypełnienie jednego z poniższych kwitów i odesłanie na pocztę a listowy zgłosi się po przedpłatę przy najbliższej okazji. Drugi kwit prosimy wręczyć sąsiadowi z zachęceniem do zaabonowania gazety naszej.

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:					
Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Polski lub Górnolazak lub Gonicz Śląski	Katowice	miesiąc czerwiec 1928 r.	3.00	0.36	3.36

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

Giełda pieniężna i towarowa.

Katowickie kursy bankowe w dniu 16 maja 1928 r.

Płacono: za 100 złotych 46,81 marek niemieckich; za 100 marek niemieckich 213,60 złotych; za dolara amerykańskiego 8,91 złotych; za 100 franków szwajcarskich 172,05 złotych.

Waluty zagraniczne na giełdzie warszawskiej w dniu 15 maja 1928 r.

Płacono: za dolara amerykańskiego 8,88 złotych; za funt szterlingów angielskich 43,42 złotych; za 100 franków francuskich 35,01 złotych; za 100 szylingów austriackich 125,13 złotych; za 100 koron czeskich 26,35 złotych; za 100 lirów włoskich 46,85 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171,46 złotych; za 100 guldenów holenderskich 359,02 złotych.

* Katowickie ceny ziemiopłodów z dnia 16 maja 1928 r. Płacono za 100 kilogramów franko stacja wojewódzka w walucie złotej: Pszenica 52—54. Żyto 52—54. Owies 47—49. Jęczmień 51—53. Makuch Iniany 55—56. Osucie pszeniczne 35—36. Osucie rżane 35—36.

* Ceny bydła na centralnej targowicy w Mysłowicach z dnia 14 maja 1928 r. Spędzono: wołów 44, buhaji 80, krów 536, świń 1532, cieląt 22 razem 2204 zwierząt. Płacono za kg. żywej wagi loco targowisko Mysłowice w walucie złotej:

Woły: wytuczone, pełnomięsiste, najwyższej wartości rzeźnej niezaprzęgane do 6 lat 1,60—1,75.

Buhaje: młodsze od 1,60—1,75.

Jałowki i krowy: pełnomięsiste, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej do 7 lat 1,66—1,75; wytuczone krowy i jałowki 1,56—1,65; starsze wytuczone krowy i jałowki i mniej dobre 1,40—1,55.

Świnie: tuczne świnie ponad 150 kg. żywej wagi 2,35—2,42; pełnomięsiste od 120—150 kg. żywej wagi 2,25—2,34; pełnomięsiste od 100—120 kg. żywej wagi 2,13—2,24; pełnomięsiste od 80—100 kg. żywej wagi 2,00—2,14.

Ceny bydła na targowicy miejskiej w Poznaniu z dnia 15 maja 1928 r.

Woły: pełnomięsiste, wytuczone woły, najwyższej wartości rzeźnej niezaprzęgane 166—170 zł., pełnomięsiste, wytuczone woły od 4 do 7 lat 152—158 zł., młode mięsiste, niewytuczone i starsze wytuczone 136 do 144 zł.

Stadniki: Pełnomięsiste, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej 154—158 zł., pełnomięsiste młodsze 144—148 zł., miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze 126—136 zł.

Jałowki i krowy: pełnomięsiste, wytuczone jałowki najwyższej wartości rzeźnej 170—176 zł., pełnomięsiste, wytuczone krowy, najwyższej wartości rzeźnej, do 7 lat 166—170 zł., starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jałowki 150—154 zł., miernie odżywione krowy i jałowki 134—138 zł., lichy odżywione krowy i jałowki 120—126 zł.

Cielęta: najprzedniejsze cielęta tuczne 160—168 zł., średnio tuczne cielęta i najprzedniejsze ssaki 150 do 152 zł., mniej tuczne cielęta i dobre ssaki 140—144 zł., liche ssaki 135 zł.

Owce: jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne 134 zł., starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odżywione skopy i owce 120—128 zł.

Świnie: pełnomięsiste od 120—150 kg. żywej wagi 196—200 zł., pełnomięsiste 100—120 kg. żywej wagi 188—192 zł., pełnomięsiste od 80—100 kg. żywej wagi 180—184 zł., mięsiste świnie ponad 80 kg. 170 do 176 zł., maciory i późne kastraty 160—164 zł.

Przebieg targu ożywiony, na skopy spokojny i nie wyprzedane.

SPORT

I. SMP. Lubliniec — I. SMP. Jutrzenka.

Zawody odbędą się w niedzielę, dnia 20 maja o godzinie 5-ej na boisku KS. Odra w Szarleju.

I drużyna SMP. Jutrzenka wyjeżdża w dniach 26, 27 i 28 maja do Rybnika, gdzie się zmierzy z czołowymi drużynami okręgu Rybnickiego.

Termin rozgrywek o mistrzostwo Rybn. Okr. Sp. na dzień 17 i 20 maja rb. w pałance.

SMP. Pstrążna — SMP. Knurów I seria

na boisku w Rybniku o godz. 2-ej. Sędzia Ogon Franciszek, Rybnik.

SMP. Golejów — SMP. Jankowice I seria

na boisku w Jankowicach o godz. 2-ej. Sędzia Chrobok Maksymilian, Pstrążna.

Komunikat Nr. 8 i 9.

z posiedzenia zarządu podokręgowego SIZOPN Rybnik z dnia 1 i 8 V. br. Obecni: pp. Penkala, Oleś, Hitlowski, Szymik, Ikiolek, Ochwat, Nowak i Szotysek.

1) Zezwała się K. S. Naprzód 23 Rydułtowy na urządzenie festynu sportowego w dniu 27. V. br.

2) Odwołanie K. S. Concordia Knurów według uchwały zarządu podokręgowego z dnia 19. IV. br. w sprawie zwrócenia kosztów za niedotrzymanie umowy względem K. S. 23 Czerwionka nie rozpatrzone z powodu nie uiszczenia kaucji według przepisów SIZOPN.

3) Prośbę Kol. K. S. Sarmata Rybnik z dnia 27. IV. br., w którym tenże prosi o możliwość rozgrywania zawodów I. serii o mistrz. kl. II na boiskach zamiejscowych z powodu przebudowy własnego uwzględniono.

4) Na wniosek podokręgu zatwierdzili zarząd SIZOPN Katowice skreślenie następujących klubów z powodu nieczynności tychże i to: K. S. Olsza i Godów, K. S. Śląsk Głogzyny, K. S. Raszczyce, K. S. Pszów, K. S. Pogoń Żory, K. S. Piast Leszczyny, K. S. Wolność Ornontowice, K. S. Iskra Szczygłowie, K. S. Gierałtowie, K. S. Lech Olsza, K. S. Filar Olsza, K. S. Sparta Niewiadom, K. S. Powstaniec Gierałtowie, i K. S. Kościuszk Kop. Roemer.

5) Zezwala się na urządzenie festynu sportowego K. S. Jedność Łaziska-Górne (Kopanina) w dniu 20. V. rb.

6) Przesunięto zawody o mistrzostwo kl. C w dniu 13. V. rb. pomiędzy K. S. Rybnik 20 H e) a K. S. 23 Czerwionka II na godz. 15-tą.

7) Protest K. S. Błyskawica Kop. Ema przeciw zawodom o mistrz. kl. B. pomiędzy K. S. Błyskawica Kop. Ema c) a K. S. Silesia Rybnik-Paruszowice uwzględniono z powodu braku formalnego sprawozdanie sędziego p. Graczka o przebiegu gry i wyznaczono ponowne rozegranie zawodów na

dzień 28 maja rb. o godz. 17-tej

na boisku K. S. Błyskawica Kop. Ema.

8) Ukarano dyskwalifikacją za nieposłuszeństwo i obrazę sędziego od 8. V. br. do 5. VI. br. graczy Szywiola Edwarda i Rosenberga Józefa z K. S. Concordia Knurów, zaś K. S. Concordia Knurów za zerwanie zawodów grzywną w wysokości 20 złotych.

9) Uchwalono regulamin rozgrywek zawodów o puchar podokręgu SIZOPN Rybnik, który w odpowiednim czasie klubom zostanie podany do wiadomości.

Rybnik, dnia 9. maja 1928 r.

Za zarząd podokręgu:

Szymik, sekretarz; Penkala prezes.

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:					
Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Śląski	Katowice	czerwiec 1928 r.	1.50	0.20	1.70

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

Ostatnie telegramy.

Choroba Stresemanna.

Berlin. (WTB.) W stanie zdrowia Stresemanna nastąpiło nieznaczne polepszenie. Lekarze spodziewają się, że nie nastąpi pogorszenie.

Otwarcie Olimpiady.

Amsterdam. (WTB.) We czwartek otwarta została Olimpiada z udziałem rządu i przedstawicieli państw, biorących udział w Olimpiadzie. W pierwszym dniu odbył się turniej hokeyowy.

Ameryka niezadowolona z Europy.

Genewa. (PAT.) Stany Zjednoczone wystosowały do Ligi Narodów pismo, w którym stwierdzają nadmierną ilość zastrzeżeń poczynionych przez państwa, które podpisały konwencję z r. 1927 w przedmiocie zakazów celnych. Zdaniem Stan. Zjednoczonych wzmiankowane zastrzeżenia są sprzeczne z duchem i celem podpisanej konwencji, wobec czego Stany Zjednoczone rezerwują sobie prawo ewentualnego przeciwstawienia się zastrzeżeniom.

Żydzi zwalczają komunizm — ale w Palestynie

Jerozolima. (PAT.) Żydowska Agencja Telegraficzna donosi, że w Telwivie odbył się proces 9 osób, które zostały aresztowane za udział w tegorocznych demonstracjach 1 majowych, urządzonych przez komunistów. 5-ciu oskarżonych zostało skazanych na areszt i deportację z kraju, 4-ch pozostałych oskarżonych uniewinniono.

Komunista zabija faszystów.

Rzym. (WTB.) Z Florencji donoszą, że jeden z wybitniejszych komunistów, który niedawno powrócił z Francji, wpadł w biały dzień do składu krawieckiego i zastrzelił czeladnika, będącego czynnym faszystą. Uciekając, zastrzelił na ulicy jeszcze jednego faszystę. Pomimo podjętego pościgu przez milicję, sprawcy podwójnego zabójstwa udało się zbiec.

Katastrofa samochodowa.

Drezno. (WTB.) Niedaleko Drezna stoczył się wskutek zepsucia hamulca autobus, w którym odbywał wycieczkę klub kręglarzy. 30 osób zostało rannych.

Ćwiczenia rezerwistów.

Pan minister spraw wojskowych podpisał rozkaz, na mocy którego powołuje się na ćwiczenia zwyczajne w Polsce następujące kategorie szeregowych rezerwy: Podoficerowie i szeregowcy z rocznika 1901 piechoty, czołgów i łączności.

Podoficerowie rezerwy roczn. 1895 i 1894 wszystkich rodzajów broni, z wyjątkiem marynarki wojennej.

Podoficerowie i szeregowcy rezerwy roczników 1902, 1900, 1899, oraz podoficerowie rezerwy roczników 1898, 1891 i 1890, którzy podlegali powołaniu na ćwiczenia wojskowe w roku zeszłym, lecz z różnych powodów do ćwiczeń się nie zjawiali.

Podlegają też powołaniu szeregowi rezerwy z lotnictwa i balonów z roczników i kategorii powołanych w r. 1897 na nadzwyczajne ćwiczenia wojskowe i odroczonech do roku bieżącego.

Podoficerowie i szeregowcy z rocznika 1900 w lotnictwie (mechanicy silnikowi, mechanicy-elektrotechnicy, radiomechanicy i fotografowie) i balonach.

Szeregowi rezerwy, objęci tym rozkazem o powołaniu na ćwiczenia, otrzymają od P. K. U. imienną kartę powołania z wyznaczeniem formacji i terminu stawienia.

Osoby, zwolnione od obowiązku służby wojskowej i policjanci są zwolnieni od ćwiczeń rezerwistów.

Odroczenie ćwiczeń do roku następnego otrzymają automatycznie wszyscy szeregowi rezerwy, którzy w r. ukończyli czynną służbę wojskową i przeniesieni są do rezerwy, kandydaci i funkcjonariusze kolejowi.

Szeregowi rezerwy, którzy otrzymają kartę powołania, a którzy z ważnych powodów, jak śmierć lub nieszczęście w rodzinie, lub też z innych nadzwyczajnych powodów, chcieliby uzyskać przesunięcie okresu ćwiczeń na termin późniejszy, mogą wnieść podania na 4 tygodnie przed terminem stawienia. Do tych podań nie należy załączać kart powołania. Jeśli powołany na ćwiczenia wskutek podania nie otrzyma odroczenia przed terminem stawienia, winien bezwzględnie stawzić się na ćwiczenia w terminie oznaczonym.

Nauczyć się oraz uczenia w szkół powołani będą w okresie letnim, wolnym od nauki.

Szeregowi rezerwy, którzy się spóźnią na ćwiczenia, mimo wezwania rozkazem im doręczonym, lub ogłoszonym, będą przymusowo doprowadzeni i pociągnięci do odpowiedzialności karnej, o ile nie ulegną karze za dezercję.

Jednocześnie wzywa się wszystkich rezerwistów, którzy nie mają kart mob., oraz którzy nie mają w książeczce wojskowej potwierdzenia zgłoszenia ostatnio dokonanej zmiany adresu, aby zgłosili się pisemnie lub osobiście, natychmiast w najbliższym urzędzie meldunkowym, w celu ustalenia ich adresu. W przeciwnym razie ulegną karze grzywny do 500 zł. lub aresztu do 6 tygodni, albo też obu karom łącznie.

Jubileusz „Gwiazdki Cieszyńskiej”.

W skromnej mieścinie naszej panował w niedzielę ubiegłą od samego rana niezwykle ożywiony. Zjechała spora rzesza ludu okolicznego, częściowo w malowniczych strojach śląskich, wzgl. góralskich, — oraz sporo gości z dalszych stron. Przybył również wojewoda śląski p. dr. Grażyński i szereg innych dygnitarzy. Przyczyną tego niezwykłego zjazdu była również niezwykła; obchód jubileuszowy weterana polskiego piśmiennictwa ludowego, 80-lecie „Gwiazdki Cieszyńskiej”.

Obchód rozpoczęło uroczystem nabożeństwem w kościele parafialnym. Piękne kazanie okolicznościowe wygłosił ks. proboszcz Buryan z Golezowa. Solenną Mszę św. celebrował redaktor naczelny pisma — jubilat ks. prałat Londzin, w asyście ks. Sikory, ks. dziekana Budnego w Międzyrzeczu i ks. Grima z Istebnej. Po nabożeństwie odbył się w teatrze poranek z bardzo pięknym programem. Głównym, najpiękniejszym zainteresowaniem wzbudzającym punktem programu poranku było treściwe, pięknie wywiedzione przemówienie naszego poety śląskiego ks. prob. Grima, z Istebnej na temat wpływu pisma-jubilata na ruch narodowy na Śląsku Cieszyńskim. Potężne wrażenie

wywołał również i piękny wiersz okolicznościowy ks. Grima. Na zakończenie odśpiewali uczestnicy „poranku” hymn narodowy „Boże coś Polskę” z towarzyszeniem orkiestry.

Po południu koło godziny 3. odbył się wspólny obiad w sali „Dziedzictwa”, do którego zasiadło, przeszło 100 osób. Reprezentowane były władze, duchowieństwo obu wyznań, związki, prasa i inni. Przemówienie powitalne wygłosił ks. prob. Grim, — wznosząc toast na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Pana Prezydenta Państwa. Następnie toastowali: p. Wojewoda, ks. sen. Londzin, i inni.

W przerwie pomiędzy toastami odczytał pan profesor Bogocz nadesłane w niezmiernie wielkiej ilości telegramy z życzeniami dla pisma-jubilata, pomiędzy nimi od redakcji „Katolika”. Uczczono również najstarszego abonenta pisma-jubilata, p. kierownika Łomale z Cz. Cieszyńska, który pismo to pobiera 68 lat. Pod koniec obiadu dali się uczestnicy wspólnie do fotografować.

Obchód 80-lecia „Gwiazdki Cieszyńskiej” pozostał na długo w pamięci uczestników.

Z całego świata.

Czem się to ludzie żywią.

To, co ludzie jadają w krajach z umiarkowanym stanem ciepła, choć składa się z bardzo licznych a tak odmiennych rodzajów mięsa i jarzyn, jest jednakowoż tylko częścią tego wszystkiego, co dla ludzkości stanowi pożywienie. Zresztą i u nas niejedno dawnymi czasy było ludzką strawą, czego obecnie nikt nie wziąłby do ust, bo już to tak bywa, że razem z rozwojem kultury i z wzrostem dobrobytu zmieniają się także upodobania człowieka, który się staje przebiegłym. Stąd pogardzamy dzisiaj mięsem psów i kotów, a czujemy wprost odrazę do mięsa węzów, aczkolwiek są okolicę, gdzie je zjadają z lubością, ponieważ jest istotnie smaczne. W południowej Ameryce krajowcy żywią się mięsem małp, które jest jednak twarde i tykowane, a dla mieszkańców wschodniego wybrzeża są wielkim smakołykiem wielkie nietoperze, które się tam gnieżdżą. Mięso z wieloryb na dalekiej północy podobno jest również nadzwyczaj smaczne; badacze z naszych stron, którzy się w one okolicie zapędzili i początkowo z pewnym uprzedzeniem zabierali się do jedzenia, wszyscy przyznawają, że w smaku podobne jest do najdoskonalszej wołowiny, a nawet ją przewyższa.

Z ptaków prawie wszystkie służą ludziom na pożywienie. Wyjątek stanowią tylko sepy, których mięso wzbudza odrazę i pewne gatunki jarząbka, bo jest gorzkie. Jastrzębie uchodzą za delikates, tak samo czaple i papugi; wróble jadano by więcej, gdyby nie były tak małe, tak, że przygotowanie ich powoduje za wiele zachodu. W dawnych wiekach, kto gościł u siebie książąt i królów, uważał za rzecz poprostu niezbędną, uraczyć ich pasztecikami z ludarek, zwanych także reszkami.

Indianie amerykańscy uczuwają wielką przyjemność w jedzeniu większych jaszczurek, zwłaszcza zwanych leguanami. — murzyni w Afryce południowej zjadają się ogonami aligatorów, w Afryce północnej krokodylami, które taką odrazą napełniają Europejczyków. Dla krajowców w Grenlandji jak i Siamu — które to kraje tak są od siebie oddalone i różnią się zupełnie pod każdym innym względem — mięso tak niebezpiecznych hajów, onych ryb żarłoczych, stanowi wielki przysmak, podczas gdy każdy inny człowiek po ich spożyciu ulega zatruciu. W Indiach Wschodnich zjawiają się na stole często oczy rybie, w Azji północnej oczy lososia, podobne do wielkich jagód borówek, a także oczy owcze.

Owe dziwne stworzenia w morzu żyjące, zwane naukowo meduzami lub z polską gwiazdami ze względu na ich kształt, są dla nas tylko przedmiotem podziwu tak z powodu ich dziwn. kształtów, jak zwłaszcza dla ich barwności, ale nikt nie pomyśli o tem, że można je też jadać, może właśnie dlatego, że się tak bardzo różnią od innych nam więcej znanych stworzeń, a mianowicie, że ciało ich to masa galaretowa. Japończyców to nie raz, jadają je z wielkim apetytem, a umieją je też tak przyrządzić, że nawet Europejczyków pozbawiają odrazy na ich widok.

W morzu żyją też pewne robaki, zwane palolo, dochodzące nawet do 12 metrów długości, które stanowią ważną część żywienia krajowców na licznych wyspach położonych na północ i północ-wschód od Australji, również tak zwane osmiornice i czernice czyli matwy, które chwytają na wodach japońskich w wielkich ilościach, tak że ten rodzaj rybołówstwa stanowi nawet osobny rodzaj przemysłu.

I tak możnaby wyliczyć jeszcze wiele osobliwych odmian pożywienia ludzkiego!

Nakoniec jeszcze jedna uwaga. U nas masło, ser, jaja i mleko uchodzi wprost za podstawę wszelkiego pożywienia, a tymczasem Chinczyzy nie jedzą ani ma-

sla, ani sera, ani jaj ani mleka. W Mongolji piją zato mleko — z wódką, a najsmaczniejszą potrawą jest tam herbata, pomieszana z mlekiem, masłem, śmietaną, makiem i solą, do której wrzucono kawałki pieczonej baraniny. Dobrego apetytu!

Złote rybki.

Złote rybki, które przez długi czas były bardzo w modzie, a i teraz jeszcze mają swych lubowników, nie są bynajmniej mieszkańcami Europy. W roku 1750 przywiózł ich kilka poraz pierwszy z Chin pewien kapitan marynarki francuskiej i podarował je królowi francuskiemu jako coś nadzwyczajnego. Oczywiście, co król posiadał, musiał posiadać też każdy, kogo nań stało, bo pierwsze złote rybki były bardzo drogie, i już w krótkim czasie sprowadzono je masami. A że Francja w owych czasach nadawała ton całej Europie, przykład Francji znalazł wnet naśladowców w Anglii, Hiszpanji, Niemczech i u nas. Właściwie dopiero z nastaniem bieżącego wieku zaprzestano utrzymywania rybek złotych, jak różnych innych zając.

Dowcipny pomysł.

Jeden z amerykańskich wydawców wpadł na osobliwy pomysł rozpowszechnienia wydanej przez siebie powieści, który mu się sówicie opłacił. Rozwiązanie ciekawej swoją drogą powieści, pełnej nadzwyczajnych powikłań i niespodzianek, znajdowało się oczywiście w ostatnim rozdziale, a było takie, że trudno się go było domyślić. Otóż ostatni ten rozdział zaklejony był opaską z pieczęcią wydawcy, tak, że, kto chciał rozdział ten przeczytać, musiał opaskę rozerwać. Tymczasem wydawca ogłosił, że kto mu odniesie kupioną powieść z nierozrwaną opaską, temu zwróci cenę książki, licząc na to, że rozciekawiony powieścią czytelnik, będzie wołał rozerwać opaskę i doczytać się końca. I nie omylił się! Z tysięcy czytelników zwabionych przyrzeczeniem a potem zaciekawionych treścią i przeprowadzeniem powieści, nie zgłosił się ani jeden po odbiór ceny — książki, z nieprzeczytanym ostatnim rozdziałem, bo wszyscy dali się skusić ciekawości, co zresztą dobrze świadczy o książce samej.

Katolicy na Syberji.

Olbrzymi płaz ziemi zwany Syberją — od Oceanu Spokojnego do Uralu — dzieli się obecnie na 2 wikariaty misyjne, których działalność jest ogromnie utrudniona, ponieważ władze bolszewickie czynią im trudności na każdym kroku. Z pomiędzy ludności obliczonej w przybliżeniu na 20 milionów głów, katolików jest jakie 150 tysięcy. Biskup Syberji ma swą siedzibę w Charbinie w Mandżurji, a biskup Władywostoku w Szanghaju w Chinach.

Operacje lekarskie w czasach przedhistorycznych.

Przy rozkopywaniu cmentarzysk z pradawnych czasów znajdowano niejednokrotnie czaszki ludzkie z wyraźnymi śladami dokonanej trepanacji, to jest usunięcia części czaszki dla podjęcia operacji wewnętrznej. Operacji tych, do których używano narzędzi krzemiennych, bo żelaza i stali wówczas jeszcze nie znano, dokonywano na obłąkanych i epileptykach w przypuszczeniu, że przyczyną chorób jest zły duch, mający siedzisko swe w mózgu; robiono więc w czasce otwór i w jakiś sposób wypędzono go z mózgu; Operacje za pomocą dławka krzemienego wymagały zapewne kilka dni czasu i musiały być strasznie bolesne. Ponieważ niema żadnego śladu ani wiadomości, aby ówczesni ludzie znali jakieś środki znieczulające, przeto przypuszczać można, że chorzy przetrzymali je jedynie dzięki większej wytrzymałości na ból, jaką niezawodnie posiadali. Ale ilu przytem zmarło!

Program radiowy.

Sobota 19 maja.

Katowice, fala 422 m.

16,00 Transmisja pieśni majowych z wieży Mariackiej w Krakowie — 16,20 Komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Gospod. Woj. Śląsk. — 16,40 Odczyt p. t. „O zwyczajach ludowych na Śląsku”, wygłosi p. E. Imiela — 17,05 Przemówienie p. dr. L. Regorowicza, naczelnika Wydziału Oświec. Publ. Województwa Śląsk. na temat: „Szkolnictwo powszechne na Górnym Śląsku na tle wpisów szkolnych” — 17,20 Transmisja z Warszawy. Odczyt p. t. „Pieśniarz i gęślarz podhalański — Sabata”, wygłosi dr. F. Pajerski — 17,45 Audycja dla dzieci i młodzieży z Krakowa — 18,55 Skrzynka pocztowa radiostacji katowickiej dla dzieci — 19,15 Rozmaitości — 19,35 Odczyt p. t. „Od cyganerii do kultu ideałów. Z dziejów teatru w Polsce” Cz. II, wygłosi p. Michał Bielak, naczelnik Wydziału Skarbowego Wojew. Śląsk. — 20,30 Transmisja z Warszawy. „Dzwony Kornewilskie” operetka w 3 aktach R. Planquette’a — 22,00 Sygnał czasu oraz komunikaty lotn.-meteor. i PAT. — 22,30 Transmisja muzyki tanecznej.

Warszawa, fala 1.111 m.

12,00 Sygnał czasu, komunikaty oraz koncert z płyt gramofonowych — 16,00 do 17,45 Program dla dzieci i młodzieży — 19,05 Komunikat rolniczy — 19,15 Rozmaitości — 19,35 Radiokronika — 20,30 Operetka w 3 aktach „Dzwony Kornewilskie” — 22,00 Sygnał czasu i komunikaty — 22,30 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 566 m.

12,00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej, komunikaty oraz muzyka z płyt gramofonowych — 15,00 Komunikat meteorologiczny i gospodarczy — 16,00 Transmisja pieśni majowych z wieży Mariackiej — 16,40 do 17,20 Odczyty — 17,45 Audycja dla najmłodszych: „Świerszcz za kominem” — 19,05 Komunikat rolniczy — 19,15 Rozmaitości — 19,35 Odczyt: Przegląd polityki zagranicznej z ub. tygodnia — 20,00 Hejnał z wieży Mariackiej i komuni-

katy — 20,30 Transmisja operetki z Warszawy — 22,00 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 344,8 m.

13,00 Sygnał czasu i muzyka gramofonowa — 14,00 Giełda pieniężna, zbożowa i towarowa — 17,05 Gawęda harcerska — 17,45 Transmisja programu dla dzieci z Krakowa — 20,00 Komunikaty gospodarcze — 20,30 Transmisja operetki z Warszawy — 22,00 Sygnał czasu i komunikaty — 22,50 Muzyka taneczna — 24,00 9-ty koncert nocny.

Wrocław, fala 322,6 m.

Głiwice, fala 250 m.

16,00 Odczyt — 16,30 Koncert — 18,00 Sportowcy przed mikrofonem — 18,20 Dziesięć minut esperanta — 18,30 Szkoła Bredowa — 19,25 Odczyt medyczny — 20,30 Słuchowisko — 22,30 Muzyka taneczna.

Berlin, fala 483,9 m.

15,30 do 16,30 Odczyty — 17,00 Koncert — 19,00 do 19,55 Odczyty — 20,30 Wesołe słuchowisko — 22,30 Muzyka lekka.

Wiedeń, fala 217,2 m.

11,00 Poranek muzyczny — 16,00 Koncert popołudniowy — 17,20 Akademia muzyczna — 18,30 do 19,40 Odczyty — 20,15 Operetka w 3 aktach Kalmana „Der Zigeunerprimas”.

Niedziela 20 maja.

Katowice, fala 422 m.

10,15 Transmisja nabożeństwa z klasztoru OO. Franciszkanów w Panewniku-Ligocie i dzwony — 10,20 Wyjāti z kwiatków św. Franciszka z Asyżu — 10,30 Kazanie, wygłosi O. Ludwik Kasperczyk, Franciszkanin — 11,00 Sumę celebruje O. Ansgary Malina, Franciszkanin — 12,00 Sygnał czasu, komunikat lotn.-meteor. oraz hejnał z wieży Mariackiej — 12,10 Transmisja koncertu z Filharmonii warszawskiej — 14,00 Odczyt religijny p. t. „Czy religia chrześcijańska jest religią smutku”, wygłosi ks. kapelan Milik — 14,20 Pogadanka z działu: „Ogrodnik Śląski”, wygłosi p. Wł. Włosik, kierow. Wydziału Ogrodnictwa Śląskiej Izby Rolniczej —

14,40 Odczyt rolniczy z Warszawy — 15,00 Komunikat lotniczo-meteor. — 15,15 Transmisja koncertu z Filharmonii warszawskiej — 17,20 Rozmaitości — 17,40 Transmisja z Warszawy. Wieczornica podhalańska — 19,10 „Bery i bajki śląskie”, wygłosi Karlik z Kocyndra (prof. St. Ligoń) — 19,35 Odczyt: „Ze świata — odkrycia, zdarzenia, ludzie”, wygłosi inż. Stanisław Nitsch — 20,00 Odczyt: „O powieściach Karola Miarki”, wygłosi prof. L. Kobiela — 20,30 Koncert wspólny stacji Warszawa i Poznań — 22,00 Sygnał czasu oraz komunikaty: lotn.-meteor., PAT. i sportowy — 22,30 Transmisja muzyki tanecznej.

Poniedziałek 21 maja.

Katowice, fala 422 m.

16,00 Transmisja pieśni majowych z wieży Mariackiej w Krakowie — 16,20 Komunikaty Polsk. Zw. Zrzesz. Gospod. Wojew. Śląsk. — 16,40 Odczyt: „Carcassonne, żywa wizja średniowiecza”, wygłosi prof. R. Fajans — 17,05 Komunikaty Strażactwa Śląskiego — 17,20 Wykład historii Polski, wygłosi prof. Fr. Garycki — 17,45 Transmisja muzyki tanecznej — 18,55 Lektura w języku angielskim — 19,15 Rozmaitości — 19,35 Odczyt: „Wychowawcze wartości sportu”, wygłosi dr. M. Świerż — 20,00 Odczyt: „Zawód nauczycielski”, wygłosi dr. M. Ziemiłowicz, wizyt. kur. Okręgu Szkoln. — 20,30 Próbný koncert międzynarodowy. Transmisja z Warszawy do Pragi i Wiednia, w programie muzyka polska — 22,00 Sygnał czasu oraz komunikaty lotniczo-meteor. i PAT.

Krótko-zwiewłato.

W ciągu roku 1927 zginęło w Ameryce wskutek nieszczęśliwego wypadku 164 lotników.

Weże pożerają tylko zwierzęta żywe.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik” spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.

Dobrych i zdolnych chłopców

od 11—15 lat wieku, chcących poświęcić się stanowi duchownemu przyjmuje „Małe Seminarjum” Księży Misjonarzy w Krakowie. Oplata szkolna trwa przez pierwsze 4 lata nauki. poczem kandydat uczy i wychowuje się na koszt Zgromadzenia.

Zgłoszenia z załączeniem świadectw szkolnych przyjmuje do 30 czerwca

Dyrekcja Małego Seminarjum
Kraków 9, Nowa Wieś (Polska).

Obaj o dziecko Twoje

Zdrowe odżywianie dzieci, tylko mączką LOGI.

Codziennie na śniadanie i podwieczór. filiżankę mleka z mączką LOGI

wzmocni każdy nawet najsłabszy organizm.

Do nabycia w aptekach i drogerjach.

Cierpienia chroniczne

spowodowane złymi składnikami krwi, następnie choroby żółtaczki, kiszki, wątroby, serca, nerwów, podagry, reumatyczne, krwi, skóry, pęcherza. Chorzy wyleczą się w wielu wypadkach przez moją biologiczno-dietetyczną kurację w bardzo krótkim czasie.

Wiele pism dziękczynnych.

Należy przynieść ze sobą mocz poranny.

J. Sedlaczek, Katowice

ul. Sokolska 10 (dawniej Karlstr.)

Godziny przyjęć od 9—12 i od 4—6.

W niedzielę tylko od 9—12.

NERWOL

Chemika D-ra **FRANZOSA**, jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacieranie) na

REUMATYZM

kłucie z powodu przeziębienia, na postrzał, ischias i t. p.

ŻĄDAC W APTEKACH.

Wyrób i główna sprzedaż

Apteka **MINOGASCH**, Główna, Kopernika 1

Meble

jadalki - sypialki - pokoje
męskie - kuchnie i wyroby
tapicerskie

dostarcza za gotówkę i na raty

— po cenach bardzo niskich —

Fabryka i skład mebli

Bracia Joiko

RYBNIK, ul. Sobieskiego 3.

Rzetelnie i tanio

kupujecie wszelkie sprzęty kuchenne i domowe, przybory do pieców i szamotki, cement, gwoździe, dźwigary (tregry), papę, drut itd. w

skład żelaza Mikołaj Łakota

Pszczyna. - Tel. 104.

Meridol
antys-kosm

— CHRONI OD MIGRENY —

WZMACNIA NERWY
OŻYwia
NIEZBEDNY
DOMU i PODROŻY

ŻĄDAC
W APTEKACH I DROGERIACH

NAJSKUTECZNIEJSZY DO MASAZU

Meridol

Cegła

piaskowo-cementowa! Udzielam informacji co do wyrobu takich cegieł oraz daję formę każdemu, zgłaszającemu się do mnie osobiście. Formą tą można zrobić jedną cegłą w ciągu jednej minuty.

Informacje razem z formą kosztują 15.— zł.

Hojka Rudolf,

Kozłowa-Góra, 3 Maja 21 pow. Tarn.-Góry, (stacja kolejowa Radzionków).

Ożenek!

Panny lub wdowy, bezdzietne, od 40—50 lat, chcące wyjść za mąż za wdowca, niechaj się zgłoszą pod M. 100 do „Katolika Polskiego” w Katowicach.

Ogłoszenia

każdego rodzaju przyniosą, zawsze pożądaný skutek, jeżeli je nadajecie w gazecie, która nie tylko w obwodzie przemysłowym, lecz także poza granicą tegoż obwodu jest mocno rozpowszechniona. A zatem ogłaszanie w naszej gazecie przyniesie wam wiele korzyści.

Piotr Kamiński, Królewska Huta

ulica Wolności, narożnik ulicy Sienkiewicza.

Skład konfekcji męskiej

— pierwszorzędný dział krawiecki —

W. Żolik

Tarnowskie Góry, ul. Krakowska 16.

Na Zielone Święta

polecam mój bogato zaopatrzony skład

**— materiałów na lato —
muślinów — woalów i t. d.**

Udoskonalone maszyny do wyrobu:
dachówki cementowej, pustaków betonowych,
cembrowiny studiennej, żłobów, słupów, płyt,
rur — poleca **Fabryka maszyn**

Rzewuski i S-ka

WARSZAWA, Ordynacja 7.

Zysk wytworzy betonowej w jednym roku

wynosi około 5000 do 6000 zł.

— Żądajcie cenników i objaśnień.

Poważna fabryka wódek w Zachodniej Polsce

poszukuje

podróżującego

tylko branzowca o pierwszorzędných kwalifikacjach i referencjach na

**Województwo Śląskie
Śląsk Cieszyński i
Małopolskę Zachodnią.**

Zgłoszenia pod nr. 19,131 do „PAR” Poznań,
Al. Marcinkowskiego 11.

Panienka lub młodzieniec

którzy się chcą nauczyć pisania na maszynie, mogą się zgłosić.

Franciszek Nowara, Katowice

Plac Wolności 6, w podwórzu na prawo.

— Zakład wypożyczania maszyn do pisania. —
Posada biurowa będzie przygotowana.

CZYTELNICY!

Ważne uroczystości rodzinne:
Zareczyny, zaślubiny, wesela srebrne i złote, wspomnienia, pośmiertne ogłaszanie w nasz gazecie.

BLASKOLIN

MYDŁO BENZOLOWE
PIERZE I CZYSZCZY WSZYSTKO

Patent i wyrób Polski

ODDZIAŁ WIELKIE HAJDUKI,

ulica Królewska-Hucka Nr. 11.

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna

„BLASK” Sp. Akc. POZNAŃ.